kooli). Kooli-ealistest 665 lapsest on ilmunud ainult 261. Kuustes jääb üks kool mõni aasta hiljemini kinni, aga Unipihal avatakse uus kool juurde. 1775. a. oskab kogudusest (6819 hinge) lugeda 4095 inimest — igas talus vähemalt üks inimene. 1786. aastaks on Kodijärve ja Unipiha koolid seisma jäänud, kuna Vastse-Kambjas uus kool juurde on tulnud. 1834 on koole juba 12, mis sest ajast peale vahet pidamata töötavad. Peale selle alustab 1852 tegevust kihelkonnakool. Kirjaoskamatuid on 1850. aastal 20%, 8 aastat hiljemini aga 25%.

1862. a. asutatakse Prangli õigeusu kihelkonnakool, 1902. a. Kuuste Sipele ministeeriumi-algkool, samanimelise vallakooli asemele; 1919. a. muudetakse see 6-kl. kõrgemaks algkooliks ümber. 1919. aastal viiakse endine kihelkonnakool Suure-Kambja mõisa härrastemajja üle, ühendatakse 1921. a. Kangru ja Vastse-Kambja kool ja moodustatakse 6-kl. algkooliks. 1919. a. viiakse ka Krüüdneri kool Krüüdneri mõisa härrastemajja üle.

E. Witoffi foto.

48. joon. Prigi kalmemägi Tohvri talu juures.
Esikohal madal heinamaa heinakuhjadega, taga kalmemägi. Nii põllul üleval kui heinamaal all on rohkesti rändrahne.

Muinasjäänused. Kiviajast leide ei tunta.

Raua-aja kalme on arvatavasti kivivare Kambja valla Pulli talu maal.

Varema raua-aja kalmed (48. joon.), mida on uurinud prof. Grevingk, prof. Hausmann ja Dr. Schlüter, on: 1) Kambja ms põllus, Kambja-Tartu maanteest 150 m ida pool, mõisast umb. 1.2 km Tartu pool, kust leitud muu seas kaarsõlgi, raudnuge, helmeid, potitükke jne.; 2) Tatraveski maal Kambja-Tartu ja sellest lahkuva Kodijärve tee moodustatud loodenurgas, Kambja mõisast umb. 2 km põhja-